

Soạn bài Tri thức ngữ văn trang 40, 41, 42 (Chân Trời Sáng Tạo)

Tri thức đọc hiểu

Văn nghị luận là loại văn bản có mục đích chính nhằm thuyết phục người đọc (người nghe) về một vấn đề. Trong cuộc sống, ta thường gặp văn nghị luận dưới dạng ý kiến trong cuộc họp, bài bình luận, xã luận,... Trong bài văn nghị luận, người viết trình bày ý kiến về một vấn đề mà mình quan tâm, sử dụng lí lẽ, bằng chứng để củng cố cho ý kiến của mình.

Lí lẽ là cơ sở cho ý kiến, quan điểm của người viết.

Bằng chứng là những minh chứng làm rõ cho lí lẽ, có thể là nhân vật, sự kiện, số liệu từ thực tế,...

Trong văn nghị luận, ý kiến, lí lẽ, bằng chứng có mối liên hệ chặt chẽ với nhau. Các lí lẽ, bằng chứng giúp củng cố ý kiến. Xem ví dụ dưới đây:

Ý kiến: Cần thành lập CLB đọc sách cho học sinh		
Lí lẽ 1	Lí lẽ 2	Lí lẽ 3
CLB đọc sách giúp hỗ trợ kiến thức cho các môn học trong nhà trường.	CLB đọc sách giúp kết nối, chia sẻ đam mê đọc sách và lan tỏa văn hóa đọc.	CLB đọc sách giúp rèn luyện, phát triển các kĩ năng sống cần thiết.
Bằng chứng Các hoạt động thảo luận, giới thiệu những cuốn sách liên quan đến các bài học chính khóa sẽ củng cố và nâng cao kiến thức cho các bạn học sinh.	Bằng chứng Những hoạt động thường xuyên như: điếm sách, các cuộc thi viết cảm nhận sách, thiết kế bìa sách,... sẽ khơi gợi, lan tỏa tình yêu với sách.	Bằng chứng Qua các hoạt động, các thành viên có thể hình thành và phát triển kĩ năng giao tiếp, kĩ năng tổ chức sự kiện, kĩ năng ứng dụng công nghệ thông tin,...

Tri thức Tiếng Việt

Từ mượn

- Như bất kì ngôn ngữ nào khác, tiếng Việt vay mượn nhiều từ của tiếng nước ngoài để làm giàu cho vốn từ của mình.

- Tiếng Việt mượn nhiều từ ngữ của tiếng Hán. Ví dụ: thiên nhiên, hải đăng, giáo dục,... Ngoài ra, tiếng Việt còn mượn của một số ngôn ngữ khác như tiếng Pháp, tiếng Anh,... Ví dụ: vi-ta-min, ra-đi-ô, xích lô, ti vi,...

- Mượn từ là một cách để phát triển vốn từ. Tuy vậy, để bảo vệ sự trong sáng của ngôn ngữ dân tộc, không nên mượn từ một cách tùy tiện.

Yếu tố Hán Việt

- Trong tiếng Việt có một số lượng lớn các yếu tố Hán Việt có khả năng cấu tạo nên rất nhiều từ khác nhau. Ví dụ: *hải* trong *hải sản, hải quân, lãnh hải,...*; *gia* trong *gia đình, gia sản, gia giáo, gia tộc,...*

- Việc hiểu chính xác và sử dụng đúng các yếu tố Hán Việt đóng vai trò rất quan trọng trong giao tiếp.